
Čeští badatelé zkoumají místo, kde zápasil David s Goliášem

---

18. 8. 2011, autor: dr. Filip Čapek, red., rubrika: Projekty a týmy UK

Na mezinárodním archeologickém výzkumu lokality Chirbet Qeiyafa v Izraeli se pod vedením prof. Josefa Garfinkela z Hebrejské univerzity v Jeruzalémě podílí i skupina pedagogů a studentů z Evangelické teologické fakulty. Srovnání biblických textů s konkrétní hmotnou kulturou umožňuje kriticky postulovat základní teze o geopolitickém kontextu střetu mezi Judskem a Pelišteou v 10. až 9. století př. n. l., který je běžně známý především z biblického vyprávění o zápase Davida, budoucího krále Judska, s Pelištejcem (Filištínem) Goliášem.

Chirbet Qeiyafa byla identifikována v roce 2008 na základě objevení druhé vstupní čtyřkomorové brány jako biblické místo Šaarajim (tj. hebrejsky ‚Brány‘), jež je známé z biblického příběhu 1. knihy Samuelovy o zápase Judejců (Davida) s Pelištejci (Goliáš).

Podle řady badatelů současný výzkum dokládá, že Judsko jako státní celek nevznikalo nejdříve v Judských horách, ale spíše na západní hranici s Pelišteou v západní Šefele. Tam muselo původní obyvatelstvo vyhnané z Přímořské planiny –prostřednictvím sociálních, kulturních, symbolických a nakonec především faktických hranic – nově formulovat svoji identitu.

Česká výprava spolu s prof. Garfinkelem a odborníci na radiometrii K. Streitovou

Rozvojový projekt *Judsko doby železné IIa podle textů Starého zákona a podle nejnovějšího archeologického výzkumu se zaměřením na oblast Šefely*, jehož garanty jsou Mgr. Věra Fritzová a dr. Filip Čapek, probíhá od roku 2011 a čeští účastníci letos v červnu kromě praktického osvojení základních poznatků o práci v terénu získali také povědomí o kontextu stávající strategie archeologických kampaní v Izraeli.

Dosavadní poznatky o Chirbet Qeiyafa budou analyzovány a publikovány v zimním semestru v rámci výuky na ETF UK. Předně půjde o téma materiální kultury a jejího význačného hodnocení v rámci probíhající badatelské diskuse. Dále přijde ke slovu práce s relevantními biblickými texty, která patří k nosné tradici evropského kritického myšlení kateder biblistiky na protestantských fakultách.

Kromě prosté identifikace sledované lokality jde také o jiné interpretační ‚proměnné‘, jakými jsou koncepty utváření dějinné paměti, legitimacy konkrétní kulturní kontinuity, konstitutivnost minulosti pro identitu společnosti v přítomnosti a podobně.

S jistou nadsázkou lze tvrdit, že Chirbet Qeiyafa není příliš vzdálena od našeho domácího diskurzu o utváření české státnosti a jeho více či méně související a doložitelné materiální kultuře.

Lokalita Chirbet Qeiyafa se nachází asi 25 km západně od Jeruzaléma na pahorku v pravobřežní části údolí Éla. Místo je z hlediska současné interpretace raných dějin Judska zásadní z více důvodů. Jeho odkrytím dochází k podstatnému doplnění poznatků o raném Judsku konce 11. a první poloviny 10. století př. n. l. Uvedené dějinné zakončení lokality Chirbet Qeiyafa bylo potvrzeno jak absencí železa (radiometrie), tak relativním datováním (zvl. keramika) objevených artefaktů z dominantním stratu IV.

Mezi významné, dosud odkryté doklady o Chirbet Qeiyafa jako o městě či pevnosti z doby železné I/IIA patří kromě zmíněných hradeb ucelený urbanistický komplex a specifická keramika, která se výrazně liší od pelištejské keramiky z nedalekých lokalit Gat, Ekrón a Tel Bataš. Nález ostraka v roce 2008 přinesl lokalitě celosvětový zájem, takže se mu v loňském roce věnoval i časopis [National Geographic](#).

Pelištějská keramika (Ašdód II)
(s laskavým svolením
Khirbet Qeiyafa Excavation)

Expedice do Chirbet Qeiyafa se uskutečnila ve dnech 10.–25. června 2011 v rámci projektu Judsko doby železné IIa podle textů Starého zákona a podle nejnovějšího archeologického výzkumu se zaměřením na oblast Šefely. Na expedici bude v zimním semestru roku 2011/12 v Praze navazovat kolokvium věnované problematice biblické archeologie.

[Více o expedici zde](#) a [také v rozhovoru s Filipem Čapkem](#).